

Med kraft og krydderier

Initiativer og indsatser på Lilleskolen Odense

August 2014 - 2017

Kun den, der forandrer sig, forbliver tro mod sig selv.

Wolf Biermann



Indholdsfortegnelse

Intro	2
Initiativer august 2014	3
1. Den mangfoldige skole	3
2. Leg og bevægelse i alle fag.....	4
3. Børnene fremlægger for andre børn og voksne	5
4. Specialundervisning	5
5. Engelsk fra 2. klasse.....	6
6. Mere matematik og dansk på mellemtrinet.....	7
7. It i undervisningen	7
8. Undervisning til tiden.....	8
9. Tid til leg og fordybelse	9
10. Målsætning og evaluering	9
11. Kompetenceudvikling og fælles forberedelse	10
12. Sommerugen – koordinering af årets gang.....	10
Initiativer august 2015 (?)	12
13. Egen computer med fra 3. klasse.....	12
14. Lærernes faglige udvikling.....	12
15. Opkvalificering af håndværksfagene i den almindelige undervisning	12
16. Tydelige forventninger til forældrene	12
17. Positiv psykologi	12
Initiativer august 2016 (?)	12
18. Tysk fra 5. klasse.....	12
Initiativer august 2017 (?)	12
19. Kunstgræsbane	12
20. Bålhytte	12

Intro

Som følge af den nye folkeskolelov, bortfaldet af lærernes hidtidige arbejdstidsaftale samt nedgangen i statstilskud, har vi på Lilleskolen Odense sat os for at finde svar på spørgsmålet:

Hvordan højner vi det faglige niveau – i hele spektret af børn med forskellige forudsætninger og potentialer?

- *Samtidig med at vi fastholder skolens kultur, værdier, visioner, lærings- og dannelsesmål?*
- *Samtidig med ny arbejdstidsaftale*
- *Samtidig med nedgang i statstilskud*

Undervejs i processen har det været væsentligt for os at holde Lilleskolens visioner, opgaver og demokratiske kultur for øje:

Lilleskolens visioner

Lilleskolen Odense er en livskraftig fri grundskole, hvor

Ord og billeder, leg og bevægelse, sang og musik, dans og drama er levende i hverdagen

Lilleskolen Odense er en mangfoldig skole, hvor

Børnene oplever, at de er en del af skolens fælleskab(er)

Børnene udvikler livsmod, livsduelighed og respekt for livet

Børnene bliver sprogstærke, kulturstærke og skabende inden for alle skolens fagområder

Lilleskolens opgave

Lilleskolens opgave er at tilrettelægge, gennemføre og evaluere aktiviteter, som fremmer børnenes læring og dannelse, således at undervisningen står mål med folkeskolens og er i overensstemmelse med Lilleskolens kultur og værdier, visioner, dannelses- og læringsmål.

Lilleskolens demokratiskrift

På Lilleskolen Odense har alle - børn, ansatte, forældre, bestyrelse og skoleleder - retten til at tænke nyt, stille spørgsmål, stille forslag eller tage et initiativ. Men retten i sig selv skaber ikke skole. Det sker kun ved, at nogen i virkeligheden tænker, taler og handler - kort sagt bruger friheden.

...

Demokrati kan vel nærmest betragtes som en livsform, hvor afgørelser ikke træffes ved slagsmål eller afstemninger, men ved samtalen og forhandlingen, på baggrund af gensidig respekt og forståelse, herunder også hensynet til helhedens interesse.

...

Skolelederen har det overordnede pædagogiske ansvar samt ansvar for den daglige drift - forhold vedrørende personale, økonomi, administration, bygninger m.v.

Initiativer august 2014

1. Den mangfoldige skole

Praksis

Vi har i de kommende år fokus på at øge lærernes og pædagogernes kompetencer og praktiske muligheder for at realisere *den mangfoldige skole*. Vi afsætter derfor flere ressourcer og retter øget opmærksomhed på videndeling, kurser og uddannelse.

- Kompetenceudvikling gennem videndeling, dialogprocesser og faglige kurser vil foregå på lærermøderne (tirsdagsmøderne), SFO-møderne og pædagogiske dage.
- Kompetencerne styrkes yderligere gennem videndeling, feedback og sparring i de enkelte team og bliver således tæt knyttet til praksis.
- Diplomuuddannelser på specialområdet igangsættes og forventes gennemført i løbet af 3-4 år. Det gør ligeledes flere linjefagsuddannelser.
- Indsatsområdet *målsætning og evaluering*, jf. pkt. 11 forventes at støtte arbejdet med mangfoldigheden. Det gør også den viden, der genereres i specialfagteamet, jf. pkt. 4
- Derudover vil der være øget fokus på den optimale anvendelse af de personalemæssige ressourcer (viden, samarbejde, hvor gør lærerne og pædagogerne bedst nytte?, ...)

Mål

- At *alle* børnene oplever, at de er en del af skolens fælleskab(er)
- At *alle* børnene udvikler livsmod, livsduelighed og respekt for livet
- At *alle* børnene bliver sprogstærke, kulturstærke og skabende inden for alle skolens fagområder

Evaluering

- Undervisningsmiljøvurdering (UMV) i nov. 2014 og marts 2015
- Opfølgning i november og marts gennem drøftelser på lærermøder og SFO-møder
- Opfølgning på forældresamtalerne i foråret 2015 – gælder både læring, trivsel og det sociale

2. Leg og bevægelse i alle fag

Praksis

Leg og bevægelse i alle fag er et fokusområde i 2014/2015. Det kræver et kompetenceløft i lærergruppen, som vi forventer at opnå gennem interne faglige kurser, videndeling og drøftelser på tirsdagsmøderne fulgt op af sparring, øvelser og feedback i de enkelte team.

Tre hovedmotiver for mere bevægelse i undervisningen.

- *At lære et fagligt stof via leg og bevægelse.* Teorien bag er bl.a. H. Gardners læringsstile og ønsket om en varieret inddragelse af eleverne gennem teamwork/samarbejdsøvelser.
- *At krydre klasseundervisningen med små aktive pauser, brain breaks,* bare et par minutter. Teorien bag handler om at vække hjernen, især ved at lave øvelser med krydsbevægelser, som kræver samarbejde mellem højre og venstre hjernehalvdel. Brain breaks fremmer også humøret og øger opmærksomheden på den efterfølgende undervisning.
- *At bevægelse i skolen skal have sundhedsfremmende effekt* (forbedre kondition, motorik, forebygge fedme, sukkersyge mv.)

Mål

- Energi i undervisningen
- Glæde og trivsel. Lyst til læring, lyst til deltagelse og nærvær
- Fagligt løft
- Sprogstærke, kulturstærke og skabende børn
- Fremme social forståelse og udvikling/dannelse
- Styrke mangfoldigheden via forskellige læringsstile
- ”Vække” børnene (brain break)
- Styrke børnenes grovmotorik, finmotorik og sanser

Evaluering

- Evalueres via UVM i marts 2015
- Evalueres ved drøftelse på lærermøder i marts 2015 i tilknytning til UVM
- Opfølgning på forældresamtalerne i foråret 2015 – gælder både læring, trivsel og det sociale

3. Børnene fremlægger for andre børn og voksne

Praksis

Vi bakker op om en kultur for, at klasserne fremlægger emner, projekter mv for andre klasser på skolen. Det betyder, at både klasser og lærere af og til skal vælge at bruge tid på dels at forberede fremlæggelser, dels at høre på en fremlæggelse og give respons.

Mål

- At børnene har mod på at stå frem over for en forsamling
- At de er i stand til at formulere sig klart og relevant (i tale, billeder, lyd mm)
- At de kan tage imod og svare på spørgsmål fra forsamlingen
- At de oplever glæde ved hele arbejdsprocessen fra forberedelser til fremlæggelse (sammenhæng, mening, at lykkes med projektet)
- Fællesskaber på tværs af klasser og trin

Evaluering

- De enkelte projektevalueringerne vil vise i hvilken grad målene nås

4. Specialundervisning

Praksis

Specialundervisning defineres i denne sammenhæng som undervisning, der kræver særlig tilrettelæggelse, og hvortil der er knyttet en lærer, som ikke samtidig har ansvaret for resten af klassens undervisning.

- *Uddannelse:* En af lærerne/pædagogerne påbegynder PD i specialpædagogik med henblik på færdiggørelse af uddannelsen i løbet af 3 år
Mulige retninger: AKT og læring, specialpædagogik i undervisningen m.fl.
- *Målsætning og evaluering:* Klasselederen og specialunderviseren foretager løbende (kvartalsvis) opfølgning af specialundervisningen fx ved anvendelse af tests, LP og/eller SMTTE. For hvert barn, som har deltaget i specialundervisning i årets løb, skriver klasselederen i april måned en samlet vurdering af barnets udvikling (faglige, personlige og sociale kompetencer), således at vurderingen kan danne basis for det følgende års planlægning. Hertil kommer beskrivelser af andre børn, som, klasselederen vurderer, har et specialundervisningsbehov.

- *Samarbejdet mellem lærer og forældre* beskrives og følges løbende op for hver enkelt specialundervisningsindsats. Skolen vil i løbet af 2014/2015 udarbejde en generel beskrivelse af forventningerne til samarbejdet mellem skole og hjem i relation til specialundervisning.
- *Vi etablerer et specialfagteam* bestående af 1 specialundervisningslærer fra hvert trin, læsevejlederen, den/de nye PD-spec. studerende samt Inger. Specialteamets opgave er at sparre indbyrdes, opsøge og dele viden, tage initiativ til indsatser og justeringer og endvidere at koordinere specialundervisningen på skolen. Den overordnede koordinering foregår i april/maj. 4 gange om året koordineres på baggrund af den løbende opfølgning af hver elev, jf. pkt. c)
- *Lokaler og grej*: Hvert trin har brug for et velindrettet specialundervisningsrum. Indskolingen bruger sundhedsplejerskens rum. Mellemlinnet bruger et af grupperummene. I overbygningen indrettes køkkenet, så det både er velegnet til specialundervisning og pause-hygge-rum.

Mål

- Alle børnene får muligheder og udfordringer, der passer lige præcist til dem.
- Børnene oplever kontinuerlighed og fremgang i deres undervisning og læring.
- Lærernes kompetencer udvikles og anvendes optimalt
- Lærerne vil have nem adgang til materialer, hjælpemidler og sparring/viden

Evaluering

- De samlede tiltag evalueres af specialteamet i slutningen af skoleåret
- Evalueringsformen udvikles af teamet i løbet af 2014/2015

5. Engelsk fra 2. klasse

Praksis

- I 2. og 3. klasse har børnene en lektion engelsk om ugen fra 13.15 til 14.00
- Rim og remser, sange, lege, rollespil samt dagligdagens rutiner – på engelsk
- Musik, lyd- og billedmedier, hvor sprogforståelsen støttes af emner, der er hverdagsnære.

Mål

- Børn som lytter, leger med sproget og har mod på at gætte og kaste sig ud i det

- Sprogaktive børn, som begynder at kende og (tør) bruge dagligdags ord og udtryk
- Vi forventer at kunne beskrive mål og indhold, når vi i løbet af et par år har gjort os erfaringer med undervisningen.

Evaluering

- Samtaler med børn og forældre i foråret 2015
- Engelsklærernes indtryk af børnenes faglige niveau og interesse igennem 4. klasse. Kan det mærkes, at engelskundervisningen er startet i indskolingen?
- Evalueringsformer udvikles i løbet af de nærmeste år.

6. Mere matematik og dansk på mellemtrinet

Praksis

- Hver klasse på mellemtrinet får ét modul mere om ugen.
I 4. og 6. klasse er det matematik. I 5. klasse er det dansk.

Mål

- At fremme børnenes læring og engagement (færdigheder, kundskaber, praksis, refleksioner, oplevelser og personlige stillingtagen)

Evaluering

- Sædvanlige faglige vurderinger, herunder også elev- og forældresamtaler
- Børnenes oplevelse af undervisningen følges op via UMV november 2014 og marts 2015

7. It i undervisningen

Praksis

- Der opsættes projektorer, højtalere og lærred i alle 4 indskolingsklasser.
Udstyret findes herefter i alle klasselokaler.
- Der indkøbes et mindre antal iPads til indskolingen og specialundervisningen.
- I overbygningen har børnene i de seneste år skullet medbringe deres egen computer.
Dette vil fra august 2015 gælde for alle børn fra og med 3. klasse.

Mål

- En let tilgang til anvendelse af it i undervisningen med de mange læringsmæssige fordele, det kan give:
 - Individuelt som arbejdsredskab i en lang række fag
 - Fælles til visualisering af tekster, matematiske opgaver og modeller, natur/teknik, billeder mm. Derudover til visning af film, børnenes produktioner og meget andet.

Evaluering

- Lærernes oplevelse af funktionalitet og læringsmæssig effekt følges op via tilbagemelding fra teammøder et par gange i årets løb
- Børnenes oplevelse af undervisningen følges op via UMV november 2014 og marts 2015

8. Undervisning til tiden

Praksis

- Børnene skal møde og være klar til undervisning kl. 8.15. Lærerne er i klasserne fra kl. 8.10 og tager imod børnene, så dagen starter på en god og rolig måde. Det er så vidt muligt klasselærerne, som har første modul.
- Lene tager imod i børnehaveklassen fra kl. 8.05
- Vi har planer om at ringe ind til både 2., 3., og 4. modul og overvejer pt. hvilken slags klokke, vi skal anskaffe. En elektrisk, en skibsklokke, ... ?

Mål

- At børnene oplever at have en god start på dagen.
- At alle er klar til undervisning fra starten af hvert modul.

Evaluering

- Såvel lærernes som børnenes oplevelse af indsatserne evalueres gennem samtaler i klasserne og på teammøder hen over efteråret.

9. Tid til leg og fordybelse

Praksis

- SFO'en fortsætter med samme pædagogiske linje og praksis som nu, jf. skolens hjemmeside. Fra kl. 13 kan alle indskolingsbørn gå i SFO. Dog har 2. og 3. klasse undervisning til kl. 14 én dag om ugen.
Børnene vil stadig kunne gå til kor og drama om eftermiddagen.

10. Målsætning og evaluering

Praksis

- Vi har i 2014/2015 fokus på at udvikle og indarbejde gode modeller og rutiner for målsætning og evaluering af undervisningen og pædagogiske tiltag ift. børnenes læring, udvikling og trivsel. I sammenhæng med dette har vi tillige fokus på tydelig kommunikation af mål, iagttagelser, refleksioner og evaluering.
- Kompetenceudviklingen vil foregå via faglige oplæg, drøftelser og erfaringsudveksling på lærermøderne, SFO-møderne og evt. pædagogiske aftener.
- Øvelse og rutiner fremmes via arbejdet med modellerne og sparring i de enkelte team.

Mål

- Godt samarbejde mellem lærere, pædagoger, børn og forældre som følge af tydelig kommunikation af mål, iagttagelser, refleksioner og evaluering.
- God undervisning og god læring for *alle* børn som følge af skærpet iagttagelse, refleksion og relevant målsætning.
- God anvendelse af lærerressourcerne

Evaluering

- UMV vil vise om børnene kan lide at gå i skole, og om de oplever at lære noget væsentligt på en interessant måde (nov. 2014 og marts 2015)
- Opfølgning november og marts på arbejdsformen gennem drøftelser på lærermøder og SFO-møder
- Opfølgning på forældresamtalerne i foråret 2015 – gælder både børnenes læring og forældresamarbejdet

11. Kompetenceudvikling og fælles forberedelse

Praksis

- *Tirsdagsmøderne* (1,5 time) bruges til lærermøder, fælles pædagogiske drøftelser, planlagt videndeling, oplæg fra eksterne fagfolk, møder i fagteam (dansk, matematik, kreative fag, specialfagteam plus evt. andre fag)
- *Hvert trin har hver sin mødedag* (1,5 time) til planlægning, fælles forberedelse, evaluering, kollegial sparring, coaching, feedback mv.

Mål

- Kompetenceudvikling i relation til årets fokusområder (den mangfoldige skole, specialundervisning, leg og bevægelse i alle fag, målsætning og evaluering)
- At opleve succes med at fungere som trinteam i arbejdet med børnene, med planlægning, udvikling og evaluering af undervisningsforløb, særlige indsatser mm.
- Positiv effekt på børnenes oplevelse af en skoledag, der fungerer og rykker fagligt som følge af teamets enighed om procedurer, grundig fælles forberedelse, coaching, feedback, videndeling mm.

Evaluering

- Evalueres som en del af APV'en i marts 2015
- Evalueres ved drøftelse på lærermøder i marts 2015 i tilknytning til APV og UMV

12. Sommerugen – koordinering af årets gang

Praksis

- *Koordinering af aktiviteter:* Den første uge af børnenes sommerferie bruger lærerne og i mindre omfang pædagogerne til at skitsere og indbyrdes koordinere det kommende skoleårs aktiviteter. Det drejer sig om:
 - Aktiviteter som er fælles for hele skolen (åbent hus, juledag, fastelavn, fælles emnedage mm)
 - Aktiviteter for de enkelte trin (fællesemner, introduktion, lejrskoler, rejser, besøg fra udlandet mm)
 - Aktiviteter for lærerne og pædagogerne (eksterne kurser/uddannelse, interne kurser, fælles fokusområder med tilhørende udviklingsaktiviteter mm)

- Alle aktiviteterne indskrives (tegnes?) i en masterårsplan, som ophænges et sted, hvor alle kan se den.
- Vi holder *fagteammøder* med forskelligt indhold og formål:
 - Dansk – fremlæggelse af årsplaner (sparring, videndeling)
 - Matematik – fremlæggelse af årsplaner (sparring, videndeling)
 - Kreative fagteam – skitsering og koordinering af særlige kreative events.
Evt. fremlæggelse af årsplaner (sparring, videndeling)
- *Trinoverlevering* af børn, undervisning og daglige rytmer.

Planlægning af sommerugen

Teamkoordinatorerne og Inger laver plan for ugens mødeaktiviteter

Mål

- God forberedelse af det kommende års undervisningsaktiviteter
- God udnyttelse af skolens faciliteter og grej
- God anvendelse af lærerressourcerne

Evaluering

- Efter hver af ovennævnte aktiviteter i årets løb laves en formativ evaluering både ift. effekten af den tidlige planlægning og koordinering (sommerugen) og ift. forberedelse og gennemførelse af undervisningen/aktiviteten. Forslag til forbedringer noteres og systematiseres, så de er klar til at blive brugt i den næste sommeruge.

Initiativer august 2015 (?)

13. Egen computer med fra 3. klasse
14. Lærernes faglige udvikling
15. Opkvalificering af håndværksfagene i den almindelige undervisning
16. Tydelige forventninger til forældrene
17. Positiv psykologi

Initiativer august 2016 (?)

18. Tysk fra 5. klasse

Initiativer august 2017 (?)

19. Kunstgræsbane
20. Bålhytte

Praksis

- Der etableres en bålhytte eller anden bygning, som er velegnet til udeundervisning i løbet af en årrække (forventeligt 3-5 år). Bålhytten tænkes placeret, hvor nuværende bålsted og bålhytte er.

Mål

- Gode faciliteter til udeundervisning i en lang række fag med de muligheder for læring og variation i undervisningen, det vil give.
- Gode faciliteter til udendørs aktiviteter i fritidsordningen.
- Gode muligheder for frikvartersaktiviteter.